

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы
Салман авыл жирлегә советы Карары

2019 нчы елның 11 нче июле №9

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы
«Салман авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге
казна милке турындагы Нигезләмәне раслау турында

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл жирлегә башлыгы Л.Ф. Гайфуллинаның «Салман авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге казнасы милке турындагы Нигезләмә турындагы мәгълүматын тыңлаганнан һәм фикер алышканнан соң, Россия Федерациясе Граждан кодексы, 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы «Салман авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге милкендә булган мөлкәт белән идарә итү һәм алар белән эш итү тәртибе турында Нигезләмә нигезендә, шулай ук Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлегә» муниципаль казнасын тәшкит итүче мөлкәт белән идарә итүнең исәбен оештыру, аларның сакланышын тәмин итү һәм нәтижәләгән арттыру максатларында, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Салман авыл жирлегә Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге казнасы милке турындагы Нигезләмәне (1 нче кушымта) расларга.
2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Хокукый мәгълүматның рәсми порталында һәм Әлки муниципаль районы Салман авыл жирлегенә рәсми сайтында бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә һәм 2019 елның 1 гыйнварыннан барлыкка килгән хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.

Башкарылуын контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Салман авыл жирлегә башлыгы

Л.Ф. Гайфуллина

**Әлки муниципаль районының "Салман авыл жирлегі" муниципаль берәмлек казнасы милке турында
Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Граждан кодексы, 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы «Салман авыл жирлегі» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнгән һәм формалаштыруның максатларын, бурычларын, составын һәм чыганақларын, шулай ук Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлегі» муниципаль казнасы составына керүче муниципаль милекне исәпкә алу, идарә итү һәм идарә итү тәртибен билгели.

1.2. Нигезләмә Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлегі» муниципаль берәмлеге казнасы милкенә кергән муниципаль милек белән идарә итү, аны формалаштыру, исәпкә алу, идарә итү һәм аның белән эш итү максатларын, бурычларын, тәртибен билгели (алга таба-Тәртип) Россия Федерациясе Финанс министрлығының 2010 елның 1 декабрдәге 157н номерлы «Дәүләт хакимияте органнары (дәүләт органнары), жирле үзидарә органнары, бюджеттан тыш дәүләт фондлары белән идарә итү органнары, дәүләт фәннәр академияләре, дәүләт (муниципаль) учреждениеләре өчен бухгалтерлык исәбенәң бердәм планын һәм аны куллану буенча Инструкцияне раслау турында» боерыгын (алга таба – 157н номерлы Инструкция) гамәлгә ашыру максатларында эшләнә.

1.3. Тәртиптә Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлегі» муниципаль казна мөлкәте (алга таба – авыл жирлегі казнасы) составындагы объектлар (финанс булмаган активлар) буенча аналитик исәп алып бару кагыйдәләре, авыл жирлегі казнасы милкен тәшкит итүче объектлар (финанс булмаган активлар) белән операцияләрне бюджет исәбендә чагылдыруның даими чагылышы билгеләнә.

1.4. Авыл жирлегі казнасы мөлкәте составындагы объектлар (финанс булмаган активлар) буенча аналитик исәпкә алу муниципаль унитар предприятиеләргә һәм муниципаль учреждениеләргә хужалык алып бару һәм оператив идарә хокукында беркетелмәгән муниципаль милеккә карата гамәлгә ашырыла, шул исәптән:

- а) авыл жирлегі казнасындагы күчәмсез милек (шул исәптән торак фонды объектлары);
- в) казна мөлкәте составында житештерү булмаган активлар;
- г) казна мөлкәте составында матди запаслар;
- д) муниципаль милектә булган юридик затларның устав (жыелма) капиталына акцияләр (өлешләр, кертемнәр);
- е) гамәлгә куючысы (катнашучысы) авыл жирлегі булган юридик затлар булган юридик затларның индивидуальләштерү чаралары һәм интеллектуаль эшчәнлек нәтижәләренә махсус хокуклардан тыш хокукларга ия булу;
- ж) муниципаль хокукый актлар нигезендә исәпкә алу объектларына кертелгән башка мөлкәт, шулай ук авыл жирлегенен муниципаль милкендә булган милек хокуклары.

2. Идарә һәм казна боерыкларының максатлары һәм бурычлары

2.1. Муниципаль казна районын формалаштыру, исәпкә алу, идарә итү һәм аның белән эш итүнең төп максатлары булып тора:

- 2.1.1. жирле үзидарәнең матди-финанс нигезләрен ныгыту;
- 2.1.2. муниципаль милектәге мөлкәтнең сакланшынын тәмин итү;
- 2.1.3. авыл жирлегендә булган һәм социаль-икътисадый үсеш өчен кулланыла торган күчәмсез милекнең торышын арттыру һәм яхшырту;
- 2.1.4. авыл жирлеген социаль-икътисади үстерү өчен куллану;
- 2.1.5. Әлки муниципаль районы Салман авыл жирлегі халкын тормыш өчен кирәкле товарлар һәм хезмәтләр белән тәмин итү;
- 2.1.6. Әлки муниципаль районының Салман авыл жирлегі территориясендә инвестицияләр жәлеп итү һәм эшқуарлык активлығын стимуллаштыру;
- 2.1.7. гражданлык-хокукый килешүләр буенча авыл жирлегі йөкләмәләрен тәмин итү;
- 2.1.8. жирле бюджет керемнәрен арттыру.

2.2. Мөлкәт белән идарә һәм аның белән эш иткәндә аталган максатларны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычлар хәл ителә:

2.2.1 казна һәм аның хәрәкәтен тәшкил итүче мөлкәтне объектлы исәпкә алу;

2.2.2. милекне саклау һәм арттыру;

2.2.3. муниципаль предприятиеләрнең финанс хәлен тотрыксыландыру, салым салуны оптимальләштерү;

2.2.4. авыл жирлегә милкә объектларын торгызу өчен финанс чараларын туплау;

2.2.5. авыл жирлегенә муниципаль составындагы халык ихтыяжларын тәмин итү өчен кирәкле милекне саклап калу;

2.2.6. муниципаль милекне файдалануның ин нәтижәле ысулларын ачыклау һәм куллану;

2.2.7. максатчан билгеләнеше буенча муниципаль милекне саклауга һәм куллануга контроль;

2.2.8. казнаның күчмә һәм күчемсез мөлкәте составы, аның техник торышы, бәясә турында дәрәс мәгълүматны үз эченә алган мәгълүматлар базасын формалаштыру.

3. Казнаны формалаштыруның составы һәм чыганаclarы булып мөлкәт тора.

3.1. Салман авыл жирлегә казнасы составына Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл жирлегә милкәндә булган күчемсез милек объектлары керә, шулай ук муниципаль унитар предприятиеләргә хужалык алып бару хокукында беркетелмәгән, муниципаль учреждениеләргә һәм казна предприятиеләренә оператив идарә хокукында беркетелгән Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлегә» составына керүче жирлекләрнең муниципаль күчемсез милкә дәүләт милкә чикләүгә кадәр, шулай ук муниципаль учреждениеләргә һәм казна предприятиеләренә оператив идарә хокукында бирелгән дәүләт милкә чикләне, шул исәптән:

- ликвидацияләнгән унитар предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең мөлкәт комплекслары;

- торак һәм торак булмаган биналар;

- торак йортларга кертелгән, әмма торак фонды объектлары булмаган биналар (торак булмаган биналар);

- социаль-мәдәни һәм көнкүреш билгеләнешендәге объектлар, торак-коммуналь хужалык объектлары;

- биналарның милекчеләренә гомуми милкәндәге күчемсез мөлкәтнең торак булмаган биналарында муниципаль өләш;

- коммерция оешмаларында яки шәхси эшмәкәрләрдә арендага яки ышанычлы Идарәдә яки шәхси эшмәкәрләрдә булган күчемсез милкә;

- район милкәндә булган күчәмлә милкә;

- жир кишәрлекләре.

Казнаны формалаштыру чыганаclarына мөлкәт булып тора:

3.1.1. жирлә бюджет акчалары хисабына янадан төзелгән яисә сатып алынган;

3.1.2. юридик һәм физик затлар тарафыннан авыл жирлегә милкәне бушлай бирелгән;

3.1.3. муниципаль унитар предприятиеләрнең хужалык алып баруыннан төшәреп калдырылган һәм муниципаль учреждениеләрнең оператив идарәсеннән алынган;

3.1.4. бетерелә торган (үзгәртеп корыла торган) муниципаль предприятиеләр һәм муниципаль учреждениеләр;

3.1.5. Россия Федерациясә законнары белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль хужасыз дип танылган;

3.1.6. муниципаль милеккә башка законлы нигезләр буенча кергән;

3.1.7. муниципаль милеккә Россия Федерациясенә гамәлдәге законнарында каралган башка нигезләр буенча кергән.

3.2. Мөлкәт авыл жирлегә казнасына әлегә нигезләмәнең 6 пунктта күрсәтелгән чыганаclar хисабына кертелә, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчәсә карары нигезендә гамәлгә ашырыла, ул аны алга таба файдалану, аны карап тотуга һәм эксплуатацияләүгә акча бүләп бирү күләмен һәм тәртибен билгели.

3.3. Авыл жирлегә казнасының бюджет хисабы.

3.3.1. Авыл жирлегә казнасы составына кертелгән милек авыл жирлегә башкарма комитеты балансына тапшырыла. Авыл жирлегә башкарма комитеты хисап чорында казна объектларының торышы, бәясә үзгәрүен чагылдыручы аерым баланс алып бара. Казна милкә авыл жирлегә Башкарма комитетының жылма баланс активы составында чагыла.

Казна мөлкәтенәң бюджет исәбе планы һәм аны куллану буенча инструкция нигезендә, казна объектларына керү, күчү һәм китү буенча мәгълүматларны системалаштыру нигезендә башкарыла. Операция объектлар белән бюджет исәбендә мөлкәтнең хәрәкәте турында мәгълүмат кергән саен, әмма хисап айлык датадан да ким булмаган санда чагылдырыла.

Авыл жирлегә казнасы мөлкәтен исәпкә алу составы, сатып алу ысулы, бәясә, нигезләре һәм вакыты, мөлкәтнең тузуы, бюджет исәбенә алу турындагы закон таләпләренә туры килә торган башка мәгълүматлар, шулай ук

мөлкөтнө байдалануга тапшыруу буенча карарлар, милек белән эш итүнең башка актлары, шул исәптән мөлкөтнө казна составыннан төшереп калдыруга китерә торган белешмәләр кергү юлы белән башкарыла.

3.4. Авыл жирлегә казнасы объектларының бәясен баяләү түбәндөгә юл белән башкарыла:

- Дәүләт статистикасы органнарында, массакүләм мәгълүмат чараларында һәм махсус әдәбиятта булган баяләр дәрәжәсе турында мәгълүматлардан байдалану-финанс булмаган аерым объектларның бәясе турында эксперт баяләмәләре;

- 01.01.2003 һәм 01.01.2007 елларга бюджет өлкәсенен төп фондларын янадан баяләү өчен расланган индексларга булган бәяне индексацияләү.

4. Бюджет исәбендә казна мөлкәте белән операцияләрнең чагылышы.

4.1. Авыл жирлегә казнасын тәшкит итүче мөлкәт объектларын исәпкә алу өчен 0108000000 "Казна мөлкәтенен финанс булмаган активлары" исәбе билгеләнгән

Мөлкәт объектлары белән операцияләрне исәпкә алу өчен, матди төп фондлар, матди булмаган төп фондлар, житештерү булмаган активлар һәм матди запаслар киселешендә түбәндөгә счетлар кулланыла:

110851000 «Казнаны тәшкит кәргән күчәмсез милек»;

110852000 «Казнаны тәшкит итүче күчмә мөлкәт»;

110854000 «Казнаны тәшкит итүче матди булмаган активлар»;

110855000 «Казнаны тәшкит итүче житештерү булмаган активлар»;

110856000 «Казнаны тәшкит итүче матди запаслар».

4.1.1. Финанс булмаган активлар объектларының беренчел бәясе дип, өстәмә кыйммәткә салым суммасын исәпкә алып, аларны сатып алуга, әзерләүгә (булдыруга) факттагы кертемнәр суммасы таныла.

Аларны алганда матди запасларның беренчел бәясе, бухгалтерлык исәбен алып бару максатларында төзү аларның факттагы бәясе дип таныла.

Житештерү булмаган активлар объектларының беренче бәясе булып, аларны сатып алуга факттагы кертемнәр таныла, моңа беренче ташкыр бухгалтерлык исәбенә кабул ителгән датага аларның базар бәясе таныла торган икътисади (хужалык) әйләнешкә кертелүче объектлардан тыш.

Бүлөк итү шартнамәсе буенча алынган финанс булмаган активлар объектларының беренчел бәясе булып бухгалтерлык исәбенә алу датасына аларның агымдагы базар бәясе, аларны китерүгә, теркәүгә һәм кулланырга яраклы хезмәтләр күрсәтүгә бәйле хезмәтләр бәясен арттыру таныла.

Финанс булмаган активлар объектларының баланс бәясе барлык үзгәрешләрне исәпкә алып (төзелеш, үзгәртеп кору, модернизацияләү, өлешчә бетерү, шулай ук финанс булмаган активлар объектларын янадан баяләү очракларында), аларның беренчел бәясе булып тора.

4.1.2. Башка гавами-хокукий белем бирү казнасыннан түләүсез кәргәндә, район бюджеты акчалары хисабына объектлар сатып алганда финанс булмаган активлар объектлары «Казна мөлкәтенен финанс булмаган активлары» 0108000000 сәтеында кыйммәти чагылышта чагылдырыла.

4.1.3. Казна милке объектларының инвентарь һәм аналитик исәбе төп чаралар, матди булмаган активлар, житештерү активлары һәм матди запасларның Бердәм сәтелар планы һәм аны куллану инструкциясе белән билгеләнгән бухгалтерлык исәбе тәртибе нигезендә алып барыла.

4.1.4. Казна мөлкәте составында күчәмсез милек, Күчәмсез милек объектларын бюджет исәбенә алу берәмлегә булып инвентарь объект тора. 3000 сумга кадәр булган һәр муниципаль милек объектына, аның эксплуатацияләнүенә, запаста яки консервацияләнүенә карамастан, уникаль инвентарь номер бирелә.

4.1.5. Инвентарь номер 10 билгедән тора. Финанс булмаган активлар объектына бирелгән инвентарь номер аның казна составында булган чорда саклана. Бюджеттан исәптән төшерелгән мөлкәт объектларының инвентарь номерлары яңа кабул ителгән бюджет исәбенә бирелми.

3000 сумга кадәр баядә байдалануга тапшырылган күчәмле мөлкәт объектларының беренчел бәясе, алдан исәптәгә 21 "Эксплуатациядә бәясе 3000 сумга кадәр булган төп акчалар" объектларны бер үк вакытта чагылдырып, баланс исәбенән төшереп калдырыла.

Өлегә активларны бетерү, куллану өчен яраксыз һәм торгызу мөмкин булмаганда башкарыла.

4.1.6. авыл жирлегә казнасы объектларын аналитик исәпкә алу инвентарь карточкаларда алып барыла (форма 0504031)

Мөлкәтне (финанс булмаган активларны) алу буенча операцияләрне исәпкә алу хужалык операциясенен эчтәлегә нигезендә алып барыла: финанс булмаган активларны тартып алу һәм күчәрү операцияләре журналында, башка операцияләр буенча журналда.

Мөлкәтне (финанс булмаган активларны) алу, күчәрү буенча операцияләрне исәпкә алу финанс булмаган активларны табу һәм күчәрү буенча операцияләр журналында алып барыла.

4.1.7. Казнаның исәпләнгән амортизациясе белән операцияләрне исәпкә алу өчен түбәндөгә сәтелар кулланыла:

110451000 «Казна мөлкәте составында күчәмсез милекне амортизацияләү»;

110458000 «Казна мөлкәте составында күчмә милекне амортизацияләү»;

110454000 «Казна мөлкәте составында матди булмаган активларны амортизацияләү».

Оператив идарә итү (хужалык алып бару) хокукын туктату нигезендә авыл жирлегә казнасы составына кертелгән финанс булмаган активлар объектлары буенча амортизация соңгы хокук иясенә исәпкә алынган (исәпләп чыгарылган) суммалар күләмендә чагылдырыла;

Финанс булмаган активлар объектларына аларны муниципаль казна составына керту датасыннан амортизацияләми.

Объектны авыл жирлегә казнасы мөлкәте составында булган чорда амортизация суммасын исәпләү һәм бер тапкыр исәпләү объектны оператив идарә итү хокукын беркетү нигезе буенча исәпкә алганда учреждение (хокук иясе) тарафыннан гамәлгә ашырыла. Шулай ук вакытта күрсәтелгән исәп-хисап һәм амортизация суммасын бер тапкыр исәпләү анын башлангыч (баланс, калдык) хакы, объектның муниципаль казна реестрында күрсәтелгән башка бәясә һәм казна мөлкәте составында булу вакыты турындагы белемләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Казна милкен амортизацияләү операцияләре финанс булмаган объектларны табу һәм күчерү буенча ай саен журналда чагылдырыла.

4.1.8. Авыл жирлегә казнасы Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлегә» муниципаль берәмлеге норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үзгәртүләргә исәпкә алып кулланыла.

4.1.9. Авыл жирлегә казнасы объектлары хосусыйлаштырылырга, килешү буенча арендага, ышанычлы идарәгә яки түләүсез файдалануга, залогка, саклауга тапшырылырга, Хужалык жәмгыятыләренә устав капиталына өлеш буларак кертелергә, муниципаль унитар предприятиеләргә хужалык карамагына, муниципаль учреждениеләргә оператив идарәгә тапшырылырга, шулай ук Россия Федерациясенә Закон һәм норматив хокукый актлары нигезендә һәм Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлегә» муниципаль берәмлегенә норматив хокукый актлары белән яраштырылып, башка гражданлык-хокукый килешүләр предметы булырга мөмкин.

4.1.10. Авыл жирлегә казнасы объектны кулланудан кергән аренда түләве һәм башка керемнәр Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Салман авыл жирлегә башкарма комитеты бюджетына күчәрелергә тиеш.

5.Авыл жирлегә казнасының саклануын һәм максатчан кулланылуын контрольдә тоту.

5.1. Казна милке килешү буенча йөкләмә белән йөкләнмәгән чорда, мондый милекне карап тоту һәм саклау бурычын жирле бюджет хисабына авыл жирлегә башкарма комитеты башкара.

5.1.1. Казна милкен исәпкә алу белемләренә дөреслеген тәэмин итү өчен казна мөлкәтен инвентаризацияләү башкарыла, анын барышында муниципаль милек объектларының булуы, аларның торышы тикшерелә һәм документлар белән раслана. Финанс булмаган активлар объектлары буенча инвентаризация тасвирламасы кулланыла (форма 0504087). Инвентаризациянең ешлыгы һәм тулылыгы авыл жирлегә башкарма комитеты күрсәтмәсә белән билгеләнә.

5.1.2. Авыл жирлегә милкенә инвентаризация үткөрү мәжбүри:

еллык бухгалтерлык отчетын төзү алдынан мөлкәтне арендага тапшырганда, сатканда;

муниципаль казнаның мөлкәт реестрын алып бару өчен җаваплы затларны алыштырганда;

муниципаль милектә булган мөлкәтне урлау, законсыз куллану яки бозу фактларын ачыклаганда;

табигый бәла-каза, янгын яисә башка гадәттән тыш хәлләр булган очракта; Россия Федерациясә законнарында каралган башка очракларда.

6.Бюджет хисапчылыгын төзү тәртибе.

6.1. Авыл жирлегә казнасы мөлкәте составындагы объектлар белән бухгалтерлык операцияләре Россия Федерациясә Финанс министрлыгының 28.12.2010 ел, №191н боерыгы белән расланган Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетлары үтәлеше турында еллык, кварталлык һәм айлык хисап төзү һәм тапшыру тәртибе турында Инструкциядә билгеләнгән күләмдә һәм вакыт эчендә бюджет хисапчылыгында чагыла.

7. Милекнең авыл жирлегә составынан алынуы.

7.1. Авыл жирлегә казнасынан алыну тәртибидә нәтижәдә башкарыла:

- муниципаль унитар предприятиеләргә һәм Әлки муниципаль районының муниципаль учреждениеләренә хужалык алып бару һәм оператив идарә итү хокукында аларны беркетү;

- объектларны федераль милеккә, Татарстан Республикасы милкенә, башка муниципаль берәмлек милкенә тапшыру;
- гражданлык-хокукий килешүләр кысаларында читләшүләр (хосусыйлаштыру, сату, бүлэк итү, мена);
- суд карарларын үтәү;
- объектның һәлак булуы яки юк ителүе;
- объектка хокук югалту.

7.1.1 Әлеге Нигезләмәнең 7.1 пунктында күрсәтелгән очракларда авыл жирлеге казнасынан чыккан объектларны төшереп калдыру Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Салман авыл жирлеге Советы карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2 Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлеге» муниципаль казна мөлкәте составынан төшереп калдыру, Әлки муниципаль районының «Салман авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге балансына тапшыру, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе нигезендә гамәлгә ашырыла.

8. Йомгаклау нигезләмәләре

8.1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы Салман авыл жирлеге башкарма комитеты яки вәкаләтле орган дөгъва белән судка мөрәжәгать итәргә хокуклы:

- объектларга муниципаль милек хокукын тану һәм аларны законсыз биләүдән таләп итү;
- авыл жирлеге казнасы объектлары белән алыш-бирешләрнең дәрәс булмавын тану;
- авыл жирлеге казнасы объектларын аренда түләве һәм аренда килешүләрен өзү буенча бурычларны түләтү;
- авыл жирлеге казнасына физик һәм юридик затларның хокуксыз гамәлләре аркасында килгән зыянны һәм башка зыяннарны каплау.
- әлеге Нигезләмәнең барлык үзгәрешләре һәм аңа өстәмәләр Әлки муниципаль районы Салман авыл жирлеге Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә кабул ителә һәм рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.